

15/08/2014

Srbija: Zakon o privatizaciji

—
Restrukturiranje

Publisher: Bojovic &
Partners

Novi Zakon o privatizaciji (*Službeni glasnik Republike Srbije br. 83/2014*, u daljem tekstu "Zakon") stupio je na snagu 13. avgusta 2014. godine. Početkom njegove primene prestaje da važi Zakon o privatizaciji (*Službeni glasnik Republike Srbije br. 38/2001, 18/2003, 45/2005, 123/2007, 123/2007 - dr. zakon, 30/2010 - dr. zakon, 93/2012, 119/2012, 51/2014 i 52/2014 - odluka US*).

U prilog potrebi za donošenjem Zakona ističe se činjenica da postupak privatizacije u Republici Srbiji traje toliko dugo da se u praksi pokazalo nemoguće završavanje procesa privatizacije u prvobitno predviđenim rokovima. Donošenjem zakona se teži prevazilaženju nedostataka i rešavanju problema koje prethodni zakon nije adekvatno tretirao, a koji su onemogućavali okončanje privatizacije, te da se postojeće složene pravne situacije prevaziđu na pravičan, transparentan i efikasan način.

Osnovni problemi koji su onemogućavali okončanje postupka privatizacije u postojećim zakonskim okvirima su to što je prodaja kapitala privrednih društava moguća za jako mali broj preostalih subjekata privatizacije (najveći broj ovih privrednih društava karakteriše prezaduženost, nelikvidnost i insolventnost), što su prodaju imovine kroz postupak restrukturiranja onemogućavali brojni faktori, a i to što je nedostatak sistemskog funkcionisanja raznih državnih tela u postupku privatizacije imao negativne posledice na postupak privatizacije.

Zakonom je predviđeno da se privatizacija preostalih subjekata privatizacije okonča do decembra 2015. godine.

Zakon nudi fleksibilniji izbor modela, metoda i mera privatizacije kojima se teži da subjekti privatizacije pronađu potencijalne partnere, investitore, kupce i da se vrate u privredni život ako je to moguće, odnosno potraže rešenje u stečaju ako to nije moguće.

Modeli privatizacije prema Zakonu su: prodaja kapitala, prodaja imovine (novi model), prenos kapitala bez naknade i strateško partnerstvo (novi model).

Pored prodaje kapitala, koja je bila predviđena i prethodnim zakonom i koja je često nailazila na prepreke kada kapital ima nultu ili negativnu vrednost, zakon predviđa i mogućnost prodaje imovine. Predviđeno je još i strateško partnerstvo kao nov model prodaje, kao i prenos kapitala bez naknade.

Prodaja imovine u postupku privatizacije, u odnosu na prodaju imovine u stečajnom postupku, ima pozitivnije efekte u širem poslovnom i društvenom kontekstu, kroz održavanje zaposlenosti, mogućnost stvaranja novih radnih mesta, održavanje poslovanja, povećanje poreskih prihoda i postizanje većeg procenta namirenja poverilaca.

Postupak strateškog partnerstva kao model privatizacije sprovodi se kroz institucionalni odnos domaćih ili stranih pravnih lica sa subjektom privatizacije, odnosno Republikom Srbijom, radi obezbeđenja finansiranja, povećanja produktivnosti i zaposlenosti, profesionalizacije menadžmenta, stvaranja uslova za proizvodnju ili pružanje usluga krajnjim korisnicima i drugih razloga koji će mu omogućiti da obavlja delatnost. Strateško partnerstvo se sprovodi zajedničkim ulaganjem putem osnivanja novog privrednog društva ili dokapitalizacijom postojećeg subjekta privatizacije.

Propisana su dva metoda prodaje kapitala i imovine, i to javno prikupljanje ponuda i javno prikupljanje ponuda sa javnim nadmetanjem, a u postupku privatizacije moguće je primeniti kombinaciju više metoda i modela privatizacije.

U Zakonu su pobrojane i mere za pripremu i rasterećenje obaveza subjekata privatizacije, imajući u vidu da je najveći broj ovih društava prezadužen i nema pozitivnu vrednost kapitala koji bi bio predmet prodaje. Mere za rasterećenje obaveza subjekata privatizacije su uslovni otpis duga i pretvaranje duga subjekta privatizacije u trajni ulog (konverzija), koje za cilj imaju postizanje pozitivne vrednosti kapitala kako bi se privuklo interesovanje investitora.

Novina je takođe da se smatra ništavim pravni posao zaključen bez saglasnosti Agencije za privatizaciju suprotno odredbama ugovora o prodaji.

Vredno je pomena i to da Zakon uvodi mehanizme kojima se otklanjaju rizici od korupcije i pranja novca. Naime, pre zaključenja ugovora, Agencija za privatizaciju pribavlja od nadležne organizacije za sprečavanje pranja novca mišljenje o nepostojanju smetnji na strani kupca odnosno strateškog investitora za zaključenje ugovora, čime se onemogućava pranje novca.

Novi Zakon sadrži odredbe koje bi trebalo da doprinesu efikasnijem završavanju postupka privatizacije u odnosu na prethodno zakonsko rešenje, pogotovo uzimajući u obzir optimistički kratak vremenski rok predviđen za završetak postupka. Zahvaljujući činjenici da je preko 500 privrednih društava iz gotovo svih grana delatnosti na listi Agencije za privatizaciju, sa rokom za slanje pisma zainteresovanosti do 15. septembra 2015. godine, predstojeći period će svakako biti veoma dinamičan.

